

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

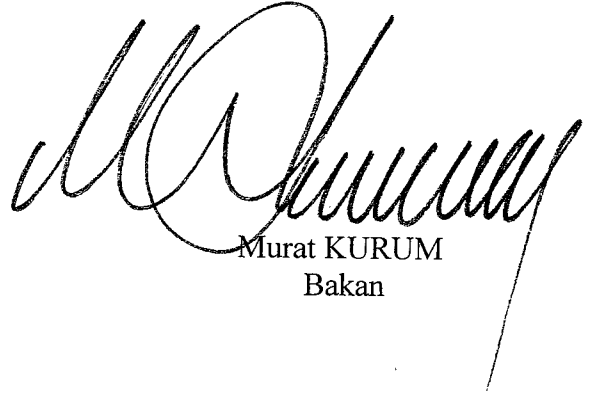
Sayı :30824082-610-13094613
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

22 Temmuz 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Liste ve Ekleri (1 Takım)

DIYARBAKIR MİLLETVEKİLİ
SAYIN SERHAT EREN'İN
TBMM 7/26434 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Diyarbakır'da yer alan Dicle Üniversitesi tarafından, üniversite yerleşkesi içerisinde bulunan tarım arazileri ve ağaçlık alanlar üzerine Güneş Enerjisi Santrali (GES) kurulmasına ilişkin uygulama, kamuoyunda tepkilere neden olmuştur. Yaklaşık 149.836 metrekaarelik alanda kurulan bu santral, üniversitenin "Arazi Uygulaması" alanı olarak tahsis edilen ve eğitim amaçlı kullanılan verimli tarım arazisinin yok edilmesine yol açmaktadır. Ağaç kesimleriyle birlikte vadi ekosisteminin tahrip edildiği ifade edilmekte, bu durum hem çevre açısından hem de kamu kaynaklarının kullanımı bakımından eleştirilmektedir.

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Diyarbakır Şubesi yetkilileriyle yaptığım görüşmede, tarımsal üretim alanlarında ve eğitim amaçlı tahsis edilmiş bölgelerde uygulanmasının son derece yanlış olduğu belirtilmiştir. Ayrıca, üniversitenin bu projeyi hem yerleşke dışındaki alanlarda hem de ülke genelinde herhangi bir noktada, yalnızca cüzî bir iletim bedeli ödeyerek gerçekleştirme imkânına sahip olduğu; dolayısıyla tarım alanlarının ve eğitim vadisinin bu amaçla kullanılmasının zorunlu olmadığı ifade edilmiştir. Öte yandan, üniversite binalarının çatısına GES kurulması yönündeki projelerle ilgili olarak da Diyarbakır gibi deprem riski yüksek bir bölgede, daha önce yapılmış statik hesaplara müdahale edilmesinin potansiyel güvenlik riski oluşturacağı vurgulanmıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Dicle Üniversitesi tarafından tarım arazisi ve ağaçlık alanda hayata geçirilen GES projesi için ÇED raporu hazırlanmış mıdır? Hazırlandıysa bu rapor kamuoyuyla paylaşılmış mıdır?
- 2- Proje kapsamında kesilen ağaçların sayısı kaçtır? Bu ağaçlardan kaç tanesi "hastalıklı" olarak tanımlanmıştır? Bu konuda yapılan bilimsel tespitler ve belgeler nelerdir?
- 3- Projenin yürütüldüğü alanın, üniversitenin "Arazi Uygulama Alanı" olarak eğitim faaliyetleri için tahsis edilmiş olması göz önüne alındığında, Bakanlığınız bu alanın amacı dışında kullanımına onay vermiş midir?
- 4- Üniversitenin yerleşke dışındaki alanlarda veya Türkiye'nin farklı bölgelerinde GES kurma imkânı bulunduğu halde, eğitim amaçlı kullanılan verimli bir tarım arazisinin seçilmesinin gerekçesi nedir?
- 5- Üniversitenin GES projesini kampus binalarının çatılarında da uygulamaya çalıştığı, ancak Diyarbakır'ın birinci derece deprem bölgesi olması nedeniyle bu yapıların statik güvenliği açısından risk taşıdığı ifade edilmektedir. Bakanlığınızın bu projelere dair bir teknik incelemesi olmuş mudur?
- 6- Bakanlığınız, kamu kurumlarının gerçekleştirdiği yenilenebilir enerji projelerinde, çevresel, yapısal ve toplumsal etkilerin dikkate alınmasını sağlamak amacıyla bir denetim mekanizması oluşturmuş mudur?
- 7- Tarım alanlarının ve doğal ekosistemlerin, enerji projeleri gerekçesiyle yok edilmemesi için Bakanlığınızın gündeminde yeni bir düzenleme veya kısıtlama çalışması var mıdır?

- 8- Dicle Üniversitesi'nin güneş enerjisi üretim ihtiyacını karşılamak amacıyla, yerleşke dışında ve tarımsal vasfı olmayan bir alanda GES kurulabilmesi için Bakanlığımız tarafından alternatif bir arazi tahsisi yapılması veya önerilmesi gündeme gelmiş midir?

CEVAPLAR

Diyarbakır İli Sur İlçesi Yiğitçavuş Mahallesi 7567 No'lu Ada, 32 No'lu Parsel sınırları içerisinde 126.479 m²'lik tapu alanında 9,9MWm kurulu güce sahip Dicle Üniversitesi'ne ait 1 adet "Güneş Enerji Santrali" projesi için 07.12.2022 tarihinde e-Çevresel Etki Değerlendirilmesi (ÇED) sisteminden Diyarbakır Valiliğine (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) başvuru yapıldığı tespit edilmiştir.

Yapılan başvuru 29.07.2022 tarihli ve 31907 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği kapsamında incelenmiş ve ilgili kurumlara da bahse konu proje hakkında görüşleri sorularak, Diyarbakır Valiliği (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) tarafından 05.01.2023 tarih ve E-20235 karar numarası ile "ÇED Gerekli Değildir" kararı verilmiştir. "ÇED Gerekli Değildir" kararı Diyarbakır Valiliği (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) tarafından 06.01.2023 tarihli ve 5470809 sayılı yazı ile ilan edilmiştir.

2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanun'a istinaden çıkarılan mevzuatlar kapsamında Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personelleri tarafından ani, birleşik ve şikayet üzerine denetimler yapılmaktadır. Yapılan denetimlerde Çevre Mevzuatı'nda belirtilen usul ve esaslara aykırı faaliyet gösterdiği tespit edilen işletmelere 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 20'nci maddesi uyarınca idari para cezası uygulanmakta, ayrıca çevre ve insan sağlığı için tehlike yaratan işletmelerin faaliyeti ise 15'nci maddesi kapsamında kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulmakta ayrıca çevre kirliliğine sebebiyet verenler hakkında Cumhuriyet Savcılıkları'na suç duyurusunda bulunmaktadır.